

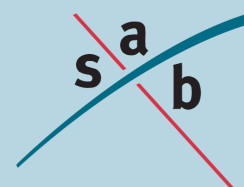
quick scan flora en fauna

Maasdam, Oude Bonaventurasedijk/Trambaan

Gemeente Binnenmaas

Datum: 14 december 2012

Projectnummer: 120621

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Huidige situatie	3
1.2	Toekomstige situatie	4
2	Toetsing	5
2.1	Onderzoeksmethodiek	5
2.2	Beschermde gebieden	5
2.3	Voorkomen van beschermde soorten	6
3	Conclusie	9
3.1	Gebiedsbescherming	9
3.2	Soortenbescherming	9
3.3	Zorgplicht	9
3.4	Aanbevelingen	10

1 Inleiding

In Maasdam (gemeente Binnenmaas, provincie Zuid-Holland) is tussen de Trambaan en de Oud-Bonaventurasedijk een aantal bedrijfspanden gelegen. Om het bedrijf uit te kunnen breiden wordt een bestaande loods gesloopt en vervangen voor een grotere. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebied (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB)

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregelgeving. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.1 Huidige situatie

Maasdam ligt ten westen van Dordrecht. Het plangebied ligt aan de zuidkant van Maasdam en is ingesloten tussen de Trambaan aan de westzijde en de Oud Bonaventurasedijk aan de oostzijde. De directe omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de open agrarische gronden aan de oostzijde. Direct ten westen van het plangebied loopt de provinciale weg met daarachter weer agrarisch gebied met ook een kassencomplex. Aan de zuidkant grenst het plangebied aan percelen fruitteelt.

In de huidige situatie bevinden zich twee grote loodsen in het plangebied en enkele andere gebouwen. Het woonhuis en de meest noordelijk gelegen loods blijven onaangetast. De meest zuidelijke loods is verouderd en voldoet niet meer aan de huidige eisen.

Afbeelding 2: Globale indrukken plangebied.

1.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt de meest zuidelijke loods gesloopt en vervangen door een grotere. Om de nieuwe loods te kunnen plaatsen wordt aan de zuidzijde een deel van de boomgaard gekapt. Het betreft een perenboomgaard die niet meer wordt onderhouden.

Afbeelding 3: Vogelvlucht nieuwe situatie

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een eco-loog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik ge-maakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 12 december 2012 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe om-geving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoor-delen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventa-risatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroe-pen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

2.2 Beschermd gebied

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied en beschermd natuur-monument "Oudeland van Strijen". Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 950 meter afstand.

Het Natura 2000-gebied is aangewezen onder de Vogelrichtlijn omdat het voorname-lijk in gebruik is als foerageergebied voor ganzen. De voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied hebben geen invloed op deze functie. Gezien tussenliggende elemen-ten (bebouwing en wegen), de aard van de activiteiten en de afstand zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied.

2.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbij-zijnde gebied dat aangewezen is als EHS betreft het Natura 2000-gebied Oudeland van Strijen. Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS en worden er geen kernkwaliteiten aangetast. Negatieve effecten op de EHS zijn niet te verwachten.

2.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het plangebied verhard. Aan de zuidzijde bevindt zich een klein braakliggend deel en een boomgaard die verwaarloosd is. Het braakliggende deel wordt veel betreden en is in gebruik door het bedrijf. Hierdoor is de begroeiing beperkt tot algemeen voorkomende grassoorten.

Andere aangetroffen plantensoorten duiden op een verstoorde en voedselrijke situatie. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn een boomgaard en een braakliggend stuk grond aanwezig. Aan de westzijde is ook nog een afwateringssloot aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, (spits)muizen, Egel (*Erinaceus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en Mol (*Talpa europaea*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het plangebied. Er zijn geen habitattypen gevonden die dienst kunnen doen als vaste rust- of verblijfplaats voor strikt beschermde zoogdiersoorten. Negatieve effecten op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren niet te verwachten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

2.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Voor de plannen worden geen bomen die geschikt zijn voor vleermuizen (met holten of loshangende schors) gekapt waardoor negatieve effecten op boombewonende soorten zijn uit te sluiten.

Wel wordt de oude loods gesloopt. Deze loods is opgetrokken uit damwandprofielen en ligt in open terrein. Het is niet waarschijnlijk dat gebouwbewonende vleermuissoorten gebruik maken van deze loods als vaste rust- of verblijfplaats. De overige bebouwing blijft onaangetast. Een nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

2.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals kokmeeuw, kraai en kauw. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Sporen en individuen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in of nabij het plangebied. Wel wordt de loods gebruikt door duiven. Het is niet onwaarschijnlijk dat duiven broeden achter de dakgoot in de noordoostelijke hoek van de oudste loods. Als de duiven daar alleen verblijven dan zijn er geen consequenties voor de ontwikkelingen vanuit de Flora- en faunawet. Mochten duiven wel broeden in het plangebied, dan dient de sloop buiten het broedseizoen te gebeuren of de broedlocaties moeten voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt. Dit kan onder andere door de broedplaatsen ontoegankelijk te maken.

In het plangebied zijn verder geen nesten, holten, horsten of sporen (braakballen, veren, uitwerpselen) van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten of belangrijk foerageergebied worden niet verwacht in het plangebied. Nader onderzoek niet noodzakelijk.

2.3.5 Amfibieën

Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een watergang die het hemelwater vanuit de omgeving opvangt en afvoert. Deze watergang is niet geschikt voor strikt beschermde soorten en blijft bovendien onaangetast bij de realisatie van de plannen. Om deze reden worden negatieve effecten op strikt beschermde soorten niet verwacht. Voor algemeen voorkomende soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

2.3.6 Reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Op basis van de binnen het plangebied aanwezige habitats (verhard erf en braakliggend grasland en boomgaard) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht.

2.3.7 Vissen

De watergang aan de oostzijde is alleen geschikt voor zeer algemeen voorkomende vissoorten waarvoor een vrijstelling geldt. Bovendien blijft de watergang onaangetast. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten.

2.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het plangebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

3 Conclusie

Het plangebied betreft een perceel gelegen tussen de Trambaan en de Oude Bonaventurasedijk in Maasdam. Op deze locatie wordt een oude loods gesloopt en vervangen door een nieuwe en grotere loods, waarbij een deel van een verwaarloosde boomgaard wordt gekapt. Voor deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Gezien de ligging van het plangebied buiten de EHS en beschermde natuurgebieden (900 meter) zijn negatieve effecten op deze gebieden niet te verwachten. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied of kernkwaliteiten van de EHS. Een vergunningaanvraag in het kader van de NB-wet is niet noodzakelijk.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in het plangebied voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

In het plangebied zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten. Negatieve effecten zijn niet te verwachten. Een nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk.

3.3 Zorgplicht

Verder is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen vegetatie, boomgaard en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd tenzij broedende vogels kunnen worden uitgesloten. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren;
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld

verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:

- voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

3.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen loods;

Bijlage 1: literatuurlijst

Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay van, C., Wynhoff, I. De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea).-Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis. KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Nederlands vereniging voor libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odoneta). Nederlandse fauna 4. Nationaal en Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrates Survey-Nederland, Leiden.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Nie, de, H.W. 1997. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem.

Provincie Brabant, CD-ROM. Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord Brabant.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minInv.nl